

Lublin, .. czerwca 2010 r.

RIO – II – 601/7/2010

Pan Sławomir Cieszko
Wójt Gminy Firlej
ul. Rynek 1
21 - 136 Firlej

Szanowny Panie Wójcie,

W dniach od 18 stycznia do 15 kwietnia 2010 r. inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie – Arkadiusz Kołacz, Justyna Sosnowska i Marek Kwieciński – przeprowadzili kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Firlej. Protokół kontroli omówiono i podpisano 16 kwietnia 2010 r.

Z ustaleń kontroli wynika, że jednostka w zasadzie prawidłowo realizuje zadania, a stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia były wynikiem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa bądź błędnej ich interpretacji. Spośród nich należy zwrócić uwagę na nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP „Półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” za 2009 r., niesprawdzanie deklaracji podatkowych (przez co należne dochody z tytułu podatku od środków transportowych zaniżono w latach 2006 – 2010 o kwotę około 9.253 zł) oraz na niezachowanie powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, od nieruchomości i od środków transportowych (przez co należne wpływy uszczuplono co najmniej o 16.711 zł). W zakresie zamówień publicznych stwierdzono nieprawidłowości dotyczące m.in. opisu przedmiotu zamówienia, treści ogłoszeń o zamówieniach oraz warunków udziału w postępowaniu. Istotne nieprawidłowości wystąpiły w zakresie wydatków majątkowych, gdzie ujawniono dokonanie wydatków związanych z budową budynku gospodarczo-garażowego w łącznej wysokości brutto: w 2007 r. - 124.996,82 zł i w 2009 r. - 129.923,63 zł, bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych, mimo, że równowartość tych

wydatków w euro przekraczała kwotę zobowiązującą do stosowania tej ustawy (14.000 euro).

Niektóre z ujawnionych w trakcie kontroli nieprawidłowości zostały wyeliminowane po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu; w tym zakresie nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1997 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1.1. Niezamieszczanie – na sprawozdaniach jednostkowych – daty ich wpływu wpływających do Urzędu Gminy.

Na każdej wpływającej na nośniku papierowym korespondencji zamieszczać datę jej wpływu do Urzędu Gminy, stosownie do przepisów § 6 ust. 11 „Instrukcji kancelaryjnej dla organów gminy i związków międzygminnych”, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 z późn. zm.) - str. 5 protokołu.

2. W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków:

2.1. Niezgodność ewidencji analitycznej z syntetyczną konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe” (o kwotę 191,35 zł) na 31 grudnia 2008 r. oraz nieujawnienie tej różnicy w toku inwentaryzacji rozrachunków przeprowadzonej na ten dzień.

Zapewnić zgodność zapisów i sald kont ksiąg pomocniczych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Dokonywać rzetelnej inwentaryzacji należności, przeprowadzanej drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 tej ustawy – str. 8, 9 protokołu.

2.2. Nieujmowanie w księgach rachunkowych budżetu gminy operacji naliczenia odsetek od

zaciągniętych kredytów oraz ich spłaty.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w tym operacje naliczenia odsetek od zaciągniętych kredytów oraz ich spłatę ujmować w księdze głównej budżetu gminy:

- naliczenie odsetek:

Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,

Ma 134 „Kredyty bankowe”,

- zapłata odsetek:

Wn 902 „Wydatki budżetu”,

Ma 133 „Rachunek budżetu”

i równolegle

Wn 134 „Kredyty bankowe”,

Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,

stosownie do zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.”, obowiązującego do czasu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Finansów wydanego na podstawie przepisów art. 40 ust. 4 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zgodnie z przepisami art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.) – str. 9 protokołu.

3. W zakresie dochodów budżetowych:

3.1. Niesprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

a) wykazanie w deklaracjach na podatek od nieruchomości, złożonych przez jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, użytków rolnych jako zwolnionych z opodatkowania podatkiem od nieruchomości uchwałą Rady Gminy (od podatników należało wyegzekwować deklaracje na podatek rolny, a użytki rolne zajęte na działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej należało wykazać jako zwolnione z podatku rolnego uchwałą Rady Gminy),

b) opodatkowanie w latach 2006 – 2010 podatników podatku od środków transportowych na podstawie:

- deklaracji, w których zastosowano nieprawidłowe stawki podatkowe, przez co zaniżono należne dochody o kwotę około 9.253,75 zł,

- *niekompletnie wypełnionych deklaracji.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje i informacje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Wyjaśnić różnice między ewidencją geodezyjną a ewidencją podatkową w zakresie powierzchni gruntów wykazanej do opodatkowania przez podatników wymienionych w protokole kontroli, mając na uwadze, że zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2005 r. Nr 240, poz. 2027 z późn. zm.), a także art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), w związku z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm.), podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków, przy czym grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym. Wykazanie – w deklaracji na podatek od nieruchomości – użytków rolnych niezajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, jako zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy, nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa.

W przypadku stwierdzenia, że złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, korygować deklarację, dokonując stosownych poprawek, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty nie przekroczy kwoty 1.000 zł, zgodnie z przepisami art. 274 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Podatnikowi doręczać uwierzytelnioną kopię skorygowanej deklaracji wraz z informacją o związanej z korektą deklaracji zmianie wysokości zobowiązania podatkowego, w myśl przepisów art. 274 § 2 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty przekroczy kwotę 1.000 zł – wezwać podatnika do jej skorygowania oraz złożenia niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej. W razie niezłożenia deklaracji – przeprowadzić postępowanie podatkowe i określić decyzją prawidłową wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

Zwracać uwagę na prawidłowość zastosowanych stawek podatkowych dla danego rodzaju pojazdu, mając przy tym na uwadze, że w przypadku środków transportowych stanowiących zespoły pojazdów podstawą opodatkowania jest dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów, w związku z przepisami art. 8 pkt 3 - 6

ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatnika do złożenia wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej. W przypadku wątpliwości co do parametrów technicznych pojazdu, korzystać z uprawnienia do przeprowadzenia oględzin, na podstawie art. 198 § 1 Ordynacji podatkowej, a jeżeli w sprawie wymagane są wiadomości specjalne, korzystać z uprawnienia do powołania biegłego w celu wydania opinii, zgodnie z art. 197 § 1 Ordynacji podatkowej.

Wystąpić do wskazanych w protokole podatników o przedłożenie deklaracji podatkowych i korekt deklaracji również za lata ubiegłe, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku, określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego – str. 12, 13, 15, 16, 24 - 29 protokołu.

3.2. *Przypadki niezachowania powszechności opodatkowania, w tym nieopodatkowanie:*

- *podatkiem rolnym i podatkiem od nieruchomości podatnika ujętego pod poz. 63 załącznika Nr IV/1 do protokołu kontroli, przez co wpływy budżetowe uszczuplono w 2009 r. co najmniej o 8.980,73 zł,*
- *podatkiem od środków transportowych właścicieli niektórych pojazdów, przez co wpływy budżetowe uszczuplono w latach 2006 – 2010 co najmniej o 7.730,30 zł (w trakcie kontroli od jednego z podatników wyegzekwowano deklaracje na kwotę ogółem 5.308,30 zł).*

Niezebranie materiału dowodowego wyjaśniającego, czy przyczepa wymieniona w protokole kontroli podlega opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych (faktycznie nie została opodatkowana).

Podatnika, będącego jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, który nie wywiązał się z – wynikającego z przepisów art. 6a ust. 8 ustawy o podatku rolnym i art. 6 ust. 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – obowiązków przedkładania deklaracji na podatek rolny i od nieruchomości, wezwać do ich złożenia za 2009 r. i lata ubiegłe, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 tej ustawy.

Wyjaśnić, czy grunty oznaczone symbolem „Tk” (tereny kolejowe) o powierzchni ogółem 2,46 ha, będące – zgodnie z ewidencją geodezyjną – własnością powiatu lubartowskiego i w trwałym zarządzie podatnika wskazanego pod poz. 64 załącznika Nr IV/1 do protokołu kontroli, spełniają (w całości lub w części) przesłanki do zwolnienia z podatku od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 1

i 1a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych albo wyłączenia z opodatkowania tym podatkiem, na podstawie przepisów art. 2 ust. 3 pkt 4 tej ustawy. W przypadku ustalenia, że grunty te nie podlegają zwolnieniu ustawowemu bądź wyłączeniu z opodatkowania, wezwać podatnika, którym jest – zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – posiadacz nieruchomości, stanowiących własność powiatu, do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości i uregulowania tego podatku, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych określonych w art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Zebrać – na podstawie art. 187 Ordynacji podatkowej - materiał dowodowy, wyjaśniający, czy przyczepa wymieniona w protokole kontroli podlega opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych, stosownie do przepisów art. 8 pkt 5 i 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Opodatkować pojazdy wskazane w protokole kontroli podatkiem od środków transportowych, w tym również wymienioną przyczepę (w przypadku ustalenia, że na właścicielu przyczepy ciążył w latach poprzednich obowiązek podatkowy w tym podatku). W tym celu wezwać właścicieli pojazdów, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, do złożenia deklaracji na podatek od środków transportowych, a w razie jej niezłożenia, określić decyzją wysokość zobowiązania w podatku od środków transportowych, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej – str. 13, 23, 24 protokołu.

3.3. *Niewyegzekwowanie deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2006 – 2009 od posiadacza gruntów, będących własnością Skarbu Państwa, pokrytych wodami jeziora Kunów o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych, w związku ze zwolnieniem ustawowym tych gruntów z podatku od nieruchomości. Niezłożenie przez gminę Firlej wniosku o zwrot utraconych dochodów z tego tytułu za 2009 r. i lata wcześniejsze.*

Ustalić, na kim ciąży obowiązek złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości, tj. czy na regionalnym zarządzie gospodarki wodnej czy na marszałku województwa, w związku z posiadaniem gruntów będących własnością Skarbu Państwa, pokrytych wodami jeziora Kunów o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych, podlegających ustawowemu zwolnieniu z podatku od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 8a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 19 ustawy z dnia 3 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 130, poz. 1087), a także art. 11 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.). Następnie wezwać podatnika do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości, stosownie do przepisów art. 274 a § 1 Ordynacji

podatkowej, w związku z art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Kwoty stanowiące rzeczywiste skutki ustawowego zwolnienia z podatku od nieruchomości, określonego w art. 7 ust. 1 pkt 8a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wykazywać we wniosku o zwrot utraconych dochodów, sporządzanym na zasadach określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2006 r. w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne (Dz. U. Nr 142, poz. 1023), pamiętając że gminom przysługuje zwrot utraconych dochodów z tytułu tego zwolnienia ze środków wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej po złożeniu stosownego wniosku (art. 7 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z § 2 ust. 1 cytowanego rozporządzenia) – str. 13 - 15 protokołu.

- 3.4. *Dokonanie przypisu podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości pod datą 1 stycznia 2009 r., mimo że deklaracje podatkowe zostały złożone w terminie późniejszym. Nieewidencjonowanie operacji przypisu wpłaconych odsetek za zwłokę i kosztów upomnień na kontach podatników podatku od środków transportowych.*

Przypisów na szczegółowych kontach podatników podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości dokonywać na podstawie złożonych deklaracji na te podatki w miesiącu ich wpływu, stosownie do przepisów § 4 ust. 2 pkt 1 i § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761), obowiązującego do czasu wydania przez Ministra Finansów rozporządzenia na podstawie przepisów art. 40 ust. 4 pkt 1 lit. b ustawy o finansach publicznych, zgodnie z przepisami art. 119 ust. 1 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych, w związku z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Na kontach podatników podatku od środków transportowych ujmować po stronie Wn przypis odsetek za zwłokę i kosztów upomnień w kwocie wpłaconej, zgodnie z przepisami § 23 pkt 1 lit. b w związku z § 2 ust. 1 pkt 4 cytowanego rozporządzenia - str. 16, 30 protokołu.

- 3.5. *Niewystawianie upomnień i tytułów wykonawczych bądź ich niesystematyczne doręczanie (przypadki).*

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym

w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.).

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) – str. 19 - 21, 29, 30 protokołu.

- 3.6. *Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP „Półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” za 2009 r., przez zawyżenie skutków obniżenia górnej stawki w podatku od nieruchomości (o 4.700,32 zł) oraz skutków udzielonych przez gminę ulg i zwolnień w tym podatku (o 1.620,80 zł), w wyniku przyjęcia do ich obliczenia powierzchni gruntów, zajętych na potrzeby jednostek OSP, sklasyfikowanych w ewidencji geodezyjnej jako użytki rolne.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2009 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt i wskazać, że korekta dokonana została w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO – str. 21, 22 protokołu.

- 3.7. *Niezamieszczanie – w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży – terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w ich nabyciu.*

W wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży wskazywać termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.), zgodnie z jej przepisami art. 35 ust. 2 pkt 12 – str. 32 protokołu.

- 3.8. *Niezamieszczanie w ogłoszeniu o przetargu ustnym nieograniczonym informacji o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość.*

W ogłoszeniu o przetargu podawać informacje o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość, stosownie do przepisów § 13 pkt 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108z późn. zm.) - str. 32 protokołu.

4. W zakresie wydatków budżetowych:

- 4.1. *Niedokonywanie zmian w planie finansowym Urzędu Gminy, w związku ze zmianami kwot zaplanowanych w budżecie gminy na 2008 r.*

W sytuacji zmiany planu dochodów i wydatków w budżecie gminy w trakcie roku wprowadzać zmiany do planu finansowego Urzędu Gminy, mając na uwadze przepisy art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi plan finansowy jest podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej – str. 36, 37 protokołu.

- 4.2. *Nieprawidłowości przy udzieleniu w 2009 r. dotacji z budżetu gminy - Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „KŁOS” oraz Gminnemu Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Firlej” – na realizację zadań w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, polegające na:*

- a) *dopuszczeniu do otwartego konkursu i rozpatrzeniu ofert, które nie zawierały – wymaganego w ogłoszeniu o konkursie – sprawozdania merytorycznego i finansowego za ubiegły rok z działalności podmiotu ubiegającego się o dotację,*
- b) *niedokonaniu – przy rozpatrywaniu obydwu ofert - oceny przedstawionej przez dany klub sportowy kalkulacji kosztów realizacji zadania, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania.*

Dotacji na realizację zadań publicznych wskazanych w przepisach art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) udzielać ubiegającym się podmiotom w oparciu o kompletne oferty, zawierające wszystkie informacje wymagane przepisami art. 14 tej ustawy i wskazane w treści ogłoszenia o otwartym konkursie ofert, do których dołączono

załączniki wymienione w formularzu wzoru oferty, stanowiącym załącznik Nr 1 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207).

Przy rozpatrywaniu ofert dokonywać wszystkich czynności wskazanych w przepisach art. 15 ust. 1 cytowanej ustawy, w tym m. in. oceny kalkulacji kosztów realizacji zadania publicznego, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania, stosownie do przepisów art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy – str. 42 protokołu.

- 4.3. *Niewezwanie podmiotu ubiegającego się o udzielenie dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie i roboty budowlane przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków, do uzupełnienia wniosku o brakujące dokumenty, tj. pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków na prowadzenie prac, które mają być przedmiotem dotacji oraz pozwolenia na budowę (ubiegający się podmiot nie posiadał tych pozwoleń ani na dzień złożenia wniosku – 30 stycznia 2008 r., ani w dniu podpisania umowy i przekazania środków dotacji – 6 i 19 lutego 2008 r., gdyż wydane one zostały przez odpowiednie organy w dniach – odpowiednio: 14 kwietnia i 30 maja 2008 r.).*

Przy udzielaniu z budżetu gminy dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków, przestrzegać postanowień uchwały Nr XXXVII/233/06 Rady Gminy Firlej z dnia 22 sierpnia 2006 r., podjętej na podstawie przepisów art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.).

W sytuacji gdy wniosek podmiotu ubiegającego się o udzielenie dotacji zawiera braki formalne – wzywać wnioskodawcę do jego uzupełnienia w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, a w przypadku nieuzupełnienia – wniosek pozostawiać bez rozpatrywania, stosownie do postanowień § 7 ust. 2 tej uchwały – str. 44 protokołu.

- 4.4. *Nieopisanie przedmiotu zamówienia pn. „Rozbudowa budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Firleju” za pomocą specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych.*

Przedmiot zamówienia na roboty budowlane opisywać za pomocą dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, stosownie do przepisu art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.), sporządzonych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych

wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. Nr 202, poz. 2072 z późn. zm.) – str. 46 - 47 protokołu.

- 4.5. *Opisanie przedmiotu zamówienia pn. „Rozbudowa budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Firleju” w sposób, który mógł utrudnić uczciwą konkurencję, przez wskazanie w przedmiarze robót producenta lub znaku towarowego materiałów budowlanych, w tym: maty, wełny mineralnej, folii izolacyjnej, płyt izolacyjnych, zapraw klejących, otuliny do izolacji przewodów wody zimnej, zaworu antyskażeniowego, podgrzewacza podumywalkowego, w sytuacji kiedy zamawiający nie dopuścił rozwiązań równoważnych.*

Nie opisywać przedmiotu zamówienia przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, chyba że jest to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia i zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważny”, stosownie do przepisów art. 29 ust. 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych – str. 47 protokołu.

- 4.6. *Nieprawidłowości dotyczące ogłoszeń o zamówieniach publicznych udzielanych w trybie przetargu nieograniczonego, w tym:*

1) *w przypadku zamówienia pn. „Rozbudowa budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Firleju”, polegające na nieopisaniu warunków udziału w postępowaniu – w sposób, w jaki zostały opisane w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym:*

a) *w zakresie posiadania przez wykonawcę niezbędnej wiedzy i doświadczenia oraz dysponowania potencjałem technicznym i osobami zdolnymi do wykonania zamówienia, przez niewskazanie, że o zamówienie mogą ubiegać się wykonawcy, którzy:*

- *dysponują lub będą dysponować osobą kierownika budowy posiadającego uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej,*
- *w okresie ostatnich pięciu lat przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, wykonali co najmniej 2 roboty budowlane w zakresie budynków o wartości 500.000zł brutto,*
- *w każdym z ostatnich 3 miesięcy zatrudniali przeciętnie 10 pracowników na umowę o pracę,*

b) *w zakresie znajdowania się przez wykonawcę w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia, przez niewskazanie, że o zamówienie mogą ubiegać się wykonawcy, którzy:*

- *są ubezpieczeni od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności na kwotę stanowiącą co najmniej 500.000 zł,*

- wykazać się zdolnością kredytową lub posiadanymi środkami finansowymi na rachunku w wysokości co najmniej 500.000 zł,
- 2) w przypadku zamówienia pn. „Budowa drogi gminnej nr 103661L w miejscowości Wólka Mieczysławska”, polegające na niezamieszczeniu w ogłoszeniu o zamówieniu wielkości lub zakresu zamówienia oraz nieopisaniu warunków udziału w postępowaniu – w sposób, w jaki zostały opisane w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym:
- a) w zakresie posiadania przez wykonawcę niezbędnej wiedzy i doświadczenia oraz dysponowania potencjałem technicznym i osobami zdolnymi do wykonania zamówienia, przez niewskazanie, że o zamówienie mogą ubiegać się wykonawcy, którzy:
 - dysponują lub będą dysponować osobą kierownika budowy posiadającego uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w specjalności dróg,
 - w okresie ostatnich pięciu lat przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, wykonali co najmniej 2 zamówienia polegające na budowie dróg o długości 1000mb,
 - b) w zakresie znajdowania się przez wykonawcę w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia przez niewskazanie, że o zamówienie mogą ubiegać się wykonawcy, którzy są ubezpieczeni od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności na kwotę stanowiącą co najmniej 100.000 zł.

W ogłoszeniu o zamówieniu w trybie przetargu nieograniczonego zawierać co najmniej informacje określone w przepisach art. 41 ustawy - Prawo zamówień publicznych, w tym określenie przedmiotu oraz wielkości lub zakresu zamówienia, a także warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełnienia tych warunków, stosownie do przepisów art. 41 pkt 4 i 7 tej ustawy. Przepisy powołanej ustawy nie przewidują możliwości pominięcia któregośkolwiek z elementów ogłoszenia o zamówieniu. Niezawarcie w ogłoszeniu o zamówieniu wszystkich niezbędnych informacji dotyczących postępowania, w tym określenia przedmiotu zamówienia, czy wskazania warunków udziału w postępowaniu (zawartych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia) powoduje, że jego treść nie jest zgodna z treścią specyfikacji, co uniemożliwia stwierdzenie, jakie w rzeczywistości elementy postępowania ustalił zamawiający i wprowadza w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji prowadzi do naruszenia – określonej w przepisach art. 7 ust. 1 tej ustawy – zasady równego traktowania wszystkich wykonawców i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia

w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji – str. 48, 52 - 53 protokołu.

4.7. *Nieprawidłowe sformułowanie - w specyfikacji istotnych warunków zamówienia - warunku udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia pn. „Rozbudowa budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Firleju” w zakresie dysponowania przez wykonawcę osobami zdolnymi do wykonania zamówienia, polegające na:*

- *bezpodstawnym skróceniu – z 3 lat do 3 miesięcy – okresu, z jakiego wykonawcy mieli podać informację na temat przeciętnej liczby zatrudnionych pracowników,*
- *błędnym wskazaniu, że warunek ten zostanie uznany przez zamawiającego za spełniony, jeżeli wykonawca wykaże, że posiadał co najmniej 10 pracowników w każdym miesiącu (warunek mógł dotyczyć przeciętnego zatrudnienia),*
- *bezpodstawnym żądaniu zatrudnienia pracowników wyłącznie na podstawie umowy o pracę.*

Żądając od wykonawców dokumentów wskazanych w przepisach § 1 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226, poz. 1817), tj. oświadczenia na temat wielkości średniego rocznego zatrudnienia u wykonawcy usług lub robót budowlanych oraz liczebności personelu kierowniczego:

- *nie ograniczać wykonawcom okresu, z jakiego mają wykazać wielkość średniego rocznego zatrudnienia oraz liczebność personelu kierowniczego, ponieważ żądanie oświadczenia dotyczącego okresu krótszego, niż – dopuszczalny powołanymi przepisami – okres ostatnich 3 lat przed upływem terminu składania ofert albo wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu (np. z ostatnich trzech miesięcy), mogło utrudniać uczciwą konkurencję przez to, że uniemożliwiałoby udział w postępowaniu wykonawcom, u których średnia liczba zatrudnionych pracowników była w okresie ostatnich 3 miesięcy mniejsza niż wymagana przez zamawiającego, ale w okresie ostatnich 3 lat na poziomie równym lub większym niż wymagany,*
- *opis sposobu dokonywania oceny spełniania tego warunku odnosić do średniego rocznego zatrudnienia u wykonawcy, a nie liczebności zatrudnienia w poszczególnych miesiącach,*
- *nie ograniczać wykonawcom formy zatrudnienia pracowników, których wymaganą liczebnością mają się wykazać, wyłącznie do umowy o pracę – str. 48-49 protokołu.*

4.8. *Bezpodstawne żądanie od wykonawców – w specyfikacjach istotnych warunków zamówień – dowodu wniesienia wadium.*

Od wykonawców zamówień publicznych żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, stosownie do postanowień art. 25 ust. 1 Prawa zamówień publicznych, mając na uwadze, że od wykonawców nie można żądać złożenia wraz z ofertą dowodu wpłaty wadium, gdyż – zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy – zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie wniesienia wadium. Fakt niewniesienia wadium, a nie brak dowodu na dokonanie tej czynności, stanowi przesłankę do wykluczenia wykonawcy z postępowania, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy. Potwierdzenie wniesienia wadium (np. w pieniądzu) nie jest więc dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania, wobec czego jego żądanie jest bezpodstawne – str. 49, 53 protokołu.

- 4.9. *Dokonanie w 2007 r. i 2009 r. wydatków związanych z budową budynku gospodarczo-garażowego przy ulicy Spacerowej w Firleju bez stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych, m.in. wskutek nieoszacowania wartości zamawianych dostaw, usług i robót budowlanych przed rozpoczęciem realizacji tego zamówienia (w 2007 r. z pominięciem tej ustawy dokonano wydatków na kwotę 124.996,82 zł brutto, a w 2009 r. na kwotę 129.923,63 zł brutto).*

Przestrzegać obowiązku zlecenia zadań na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty oraz zawierania umów, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane – na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, stosownie do przepisów art. 44 ust. 4 i art. 254 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.

Zamówień publicznych udzielać wyłącznie wykonawcom wybranym zgodnie z przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych, stosownie do przepisów jej art. 7 ust. 3, z zastosowaniem jednego z trybów postępowania wskazanych w przepisach art. 10 tej ustawy. Przepisów tej ustawy nie stosuje się wyłącznie w przypadkach wskazanych w jej art. 4, w tym przy udzielaniu zamówień, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości 14.000 euro, zgodnie z przepisem art. 4 pkt 8 ustawy.

W celu ustalenia, czy przy udzielaniu zamówień publicznych na zamawiającym spoczywa obowiązek stosowania powołanej ustawy, każdorazowo przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia określać z należytą starannością wartość tego zamówienia, jako całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, stosownie do przepisów art. 32 ust. 1 ustawy, mając na uwadze – określony w art. 32 ust. 2 ustawy – zakaz dzielenia zamówienia na części lub zaniżania jego wartości w celu uniknięcia stosowania przepisów tej ustawy. W przypadku udzielania zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania pamiętać, że wartością zamówienia jest wtedy łączna wartość

poszczególnych części zamówienia, zgodnie z art. 32 ust. 4 Prawa zamówień publicznych.

Jeżeli po ustaleniu wartości zamówienia, a przed wszczęciem postępowania, nastąpiła zmiana okoliczności mających wpływ na dokonane ustalenie, dokonywać zmiany wartości zamówienia, stosownie do przepisów art. 35 ust. 2 Prawa zamówień publicznych – str. 54 - 59 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Tekst Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl lub dyskietką) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze, że niezgodne z prawdą zawiadomienia o wykonaniu wniosków jest zagrożone karą grzywny, w myśl przepisów art. 27 tej ustawy.

Do wiadomości:

Rada Gminy Firlej